

Sagsnr.
2022 - 7036

Dato
05-04-2024

Notat til hovedstadens kommuner om anlæg i transportkorridorerne i Fingerplanen

1. Vejledning til kommuner og borgere

Der har været efterspørgsel fra kommunerne efter vejledning om muligheder for etablering af anlæg i transportkorridorerne. Derudover har der været efterspørgsel efter vejledning om muligheder for placering af klimatilpasningsanlæg beliggende inden for arealer omfattet af såvel transportkorridoren samt de grønne kiler. Plan- og Landdistriktsstyrelsen har på denne baggrund fundet anledning til at udarbejde dette vejledende notat, der beskriver, hvilke typer af anlæg, der kan etableres inden for arealer, der er placeret i transportkorridorerne, herunder med overlap af de grønne kiler.

2. Planlovens og Fingerplanens bestemmelser for transportkorridorerne

Fingerplan 2019 – Landsplandirektiv for hovedstadsområdet planlægning (Fingerplanen) fastlægger anvendelsen og afgrænsningen af en nord-syd og en øst-vestgående transportkorridor i hovedstadsområdet. Transportkorridorerne er en reservation til fremtidige strækingsanlæg, der kan blive behov for på længere sigt, men som ikke er kendt eller besluttet detaljeret endnu.

Fingerplanens bestemmelser for transportkorridorerne er i § 24 fastsat med udgangspunkt i planlovens § 5 j, stk. 3. Efter planlovens § 5 j, stk. 3, skal kommuneplanlægningen i hovedstadsområdet sikre den overordnede arealreservation til bl.a. fremtidig trafik infrastruktur og tekniske anlæg, når de er af betydning for udviklingen i hovedstadsområdet som helhed. Transportkorridorerne anvendelse er i bemærkningerne til Fingerplanens § 24 præciseret til *”...fremføringsmuligheder for infrastruktur anlæg, som er af betydning for hele hovedstadsområdet trafikbetjening og energiforsyning”*.

3. Planlovens og Fingerplanens bestemmelser for grøn kile

Fingerplanens kapitel 5 er fastsat med udgangspunkt i planlovens § 5 j, stk. 1, nr. 3, og forbeholder de grønne kiler til brug for det almene friluftsliv. Kilerne må ikke inddrages til byzone, og der må generelt ikke etableres bymæssige fritidsanlæg inden for kilerne.

Flere steder overlapper de grønne kiler med transportkorridorerne. Af Fingerplanens § 18, stk. 1, nr. 6 fremgår det, at anvendelsen af de grønne kiler til friluftsmål ikke hindrer udnyttelsen af transportkorridorerne.

Muligheden for etablering af klimatilpasningsanlæg inden for arealer udlagt både til grøn kile og transportkorridor fremgår specifikt af bemærkningerne til Fingerplanens § 18, stk. 7.

4. Mulige anlæg i transportkorridorerne

Følgende typer af anlæg kan placeres i transportkorridorerne:

- 1) Infrastrukturanlæg i form af strækingsanlæg til brug for hovedstadens trafikbetjening og energiforsyning
- 2) Tekniske anlæg i tilknytning til ovenstående infrastrukturanlæg, herunder særligt strækingsanlæg
- 3) Midlertidige bygninger og anlæg af lette konstruktioner

Ad. 1) og 2) Transportkorridorformål

Anlæg under pkt. 1 og pkt. 2 betegnes som transportkorridorformål.

Ved strækingsanlæg i pkt. 1 forstås anlæg, som har rør- eller ledningsføringer primært beliggende inden for korridoren.

Jf. pkt. 2 er det muligt at etablere tekniske anlæg, herunder bl.a. klimatilpasningsanlæg, der har en direkte tilknytning til disse strækingsanlæg. Det kan f.eks. også være jordvolde til afskærmning af støj fra kommende motorveje eller diger, der hindrer, at et infrastrukturanlæg bliver oversvømmet eller lignende. De tekniske anlæg må ikke have bymæssig karakter fx i form af befæstelse, rørlægning eller maskindrift. Arealreservationen til transportkorridor vil miste sin betydning og relevans, hvis alle tekniske anlæg kan sikres gennem arealreservationen, ligesom det ikke er i overensstemmelse med hensigten at muliggøre placering af større anlæg, da sådanne vil kunne vanskeliggøre og fordyre senere infrastrukturanlæg.

Det er muligt at kommune- og lokalplanlægge for anlæg til transportkorridorformål inden for transportkorridorerne (også for arealer der overlapper med grøn kile). Der vil dog oftest være tale om statslige anlæg, hvor staten via landsplandirektiv eller anlægslov vil muliggøre det ønskede infrastrukturanlæg.

Ad. 3) Midlertidige bygninger og anlæg af lette konstruktioner

Midlertidige bygninger og anlæg af lette konstruktioner kan undtagelsesvis etableres inden for transportkorridorerne. De må ikke være i et omfang, så de kræver planlægning. Det er en kommunal vurdering, om der kan meddeles landzonetilladelse til et konkret anlæg. Muligheden for at pålægge fjernelsesvilkår i en landzonetilladelse skal kun anvendes i helt særlige tilfælde, hvor der er "særlige forhold", der taler for dette.

Som det fremgår af vejledning om administration af transportkorridorer i hovedstadsområdet kan der ved afgørelsen af om bygninger og anlæg har midlertidig karakter blandt andet lægges vægt på følgende forhold:

- at anvendelsen/bebyggelsen kun skal eksistere i en nærmere bestemt tidsbegrænset periode, der er fastsat som et vilkår i landzonetilladelsen,
- at bebyggelsen/anlægget er en let, og mindre omkostningsfuld konstruktion, der relativt nemt kan fjernes,
- at der er tale om en anvendelse, hvor et areal holdes fri for faste anlæg såsom et grønt område, en boldbane eller boldfællede, et golfbaneanlæg uden bygninger, et beplantningsbælte.

Et klimatilpasningsanlæg kan også betegnes som et midlertidigt anlæg og en let konstruktion, hvis der ikke er tale om et decideret regnvandsbassin med befæstning men i stedet et dige, et oversvømmelsesområde eller lignende. Dette er under forudsætning

af, at et sådant anlæg ikke er omkostningstungt at etablere og fjerne igen, og der tinglyses et fjernelsesvilkår i landzonetilladelsen. Behovet for at afhjælpe oversvømmelse må som udgangspunkt vurderes som et "særligt forhold". Kommunerne vil således kunne give landzonetilladelse med et fjernelsesvilkår til klimatilpasningsanlæg inden for transportkorridorerne (også for arealer der overlapper med grøn kile).

Ud over klimatilpasningsanlæg, som nævnt ovenfor, vil der for de arealer i transportkorridorerne, der overlapper med grøn kile, ligeledes kunne etableres øvrige midlertidige bygninger og anlæg af lette konstruktioner i overensstemmelse med anvendelsesbestemmelserne i Fingerplanens § 18, stk. 1 og § 19, stk. 1.